

sidde og skovle Hundredtusinder af Kroner sammen paa deres Klædefabrikker, men naar Staten skal til at drive en Klædefabrik, bliver der ikke noget til overs, tværtimod. Derfor siger jeg, at Statsdrift paa mange Omraader er det dyreste.

Det var de Bemærkninger, jeg vilde gøre overfor dette Spørgsmaal om Statsdrift eller selvejende Institution. Jeg vil saa med det samme sige til det ærede Medlem for Nørresundby, at der jo er et gammelt Ordsprog, som siger: Naar Enden er god, er alting godt. Jeg kan saa udmærket unde det ærede Medlem, som jeg indrømmer er en ganske udmærket Repræsentant for Nørresundby, at han ved denne Lejlighed slaar til Lyd for, at vi ikke skulle glemme Nørresundby. Dette er saa naturligt og selvfølgeligt, og det har jeg ikke det mindste imod. Og jeg har i Særdeleshed ikke noget imod, at det ærede Medlem først siger: Det mener jeg, vi skyldte Nørresundby, og det staar i Betænkningen fra den og den Tid, og det skulle de Herrer vide og mindes, men alligevel ender med at sige: I dette Tilfælde vil jeg dog ingen videre Spilopper gøre, men jeg vil gaa med til at faa denne Lov ført igennem, saa at Anstalten kommer til at ligge i Ribe. Jeg kan da ikke sige andet end Tak til det ærede Medlem for Nørresundby, thi saa ere vi enige i det, som foreligger. Jeg kan godt unde det ærede Medlem, at han fik Lejlighed til at udlade det, han havde at indvende imod, at Anstalten blev lagt i Ribe, fordi han mener, at der i Henhold til gamle Betænkninger her burde have været taget Hensyn til Nørresundby.

Jeg har endnu kun et Par korte Bemærkninger at gøre overfor det ærede Medlem for Hillerød (Dinesen). Han kom ind paa Spørgsmaalet om Skolebørnene og om Skoleafdelingerne ved disse Aandssvageanstalter. Jeg forstod ham her saaledes, at han mente, at det maaske blev overdrevet, og at man maaske ikke behøvede at koste saa meget paa disse Skoleafdelinger, fordi der vare flere Elever paa disse Afdelinger, som i Grunden slet ikke behøvede at være der. Jeg vil ikke sige, at jeg er fuldt ud enig med det ærede Medlem, men jeg er dog noget enig med ham. For saa vidt jeg har forstaaet ham, tror jeg, at han vil gaa videre, end jeg kunde gaa. Men der er virkelig noget i, hvad det ærede Medlem sagde. Jeg har ikke det mindste imod, at dette bliver understreget, og derfor har jeg ogsaa taget det op i min Tale nu. Det kan godt være,

at der paa disse Skoleafdelinger kommer Børn, som ere saa aandssvage, at det har grumme lidt at betyde, om de faa en saa kostbar Undervisning eller ej. Der er alt saa noget i det, det ærede Medlem bemærkede i Henhold til en gammel bekendt Aandssvage lærer og erfaren Mand paa dette Omraade — tror jeg, det var —, og dette har jeg ogsaa paa rette Tid og Sted hævdet og vil blive ved at hævde, fordi Skoleafdelingen i en saadan Anstalt er en meget kostbar Institution. Og ere de paagældende aandssvage saa langt nede og have saa daarlige Aandsevner, at de i Grunden ingen Verdens Ting kunne lære, er det spildt Ulejlighed og spildt Bekostning at blive ved at arbejde med saadant et Materiale, om jeg saa maa sige.

Ligeledes kom det ærede Medlem noget ind paa Familieplejen, saa vidt jeg forstod ham ret. Det ved det ærede Medlem meget godt, at paa de nuværende Anstalter og i Særdeleshed paa den, som jeg ved Besked om, gør man sin yderste Flid for at benytte Familieplejen, saa vidt Pengene strække til. Vi have jo haft en Bevilling paa Finansloven til dette Øjemed. Den forrige Kultusminister kom med Forlangende om at faa denne Bevilling forhøjet. Finansudvalget gik straks ind paa denne Forhøjelse, og vi vare Finansudvalget og Ministeren i højeste Grad taknemmelige derfor. Paa Brejninge gøre vi nemlig alt, hvad vi kunne for at faa disse Stakler ud, for saa vidt de ere paa det Standpunkt, at det kan lade sig gøre, og derfor er det ogsaa naturligt, at man her foreslaar en Anstalt alene for Asylisterne, der jo ere dem, der ingen Ting kunne bestille, og som man i højeste Grad har ondt ved at have i Hjemmene, medens de ikke kunne sendes ud fra Anstalterne, fordi de ere saa daarlige, at de skulle plejes og passes som rene Børn. Hvis De saa Listen over Eksspektanterne, vilde De ogsaa se, at Tallet paa de arbejdsføre og dem, der kunne sendes ud til Familiepleje, er stadig synkende, thi Folk blive efterhaanden kloge paa, at naar de have en aandssvag, der er af en rolig Karakter, kan han godt bestille en hel Del ved grovere Arbejde, især naar han er under Tilsyn, og derfor beholde de ham hjemme, da han godt kan gøre Ligen for Føden. Dem, det kniber med, ere netop den Slags, som der her er Tale om, nemlig Asylisterne. Det er nemlig det forfærdelige, at disse Stakler ere meget værre at have end Børn. Naar derfor det ærede Medlem for Hillerød, saa vidt jeg forstod ham, omtalte Familieplejen, kan